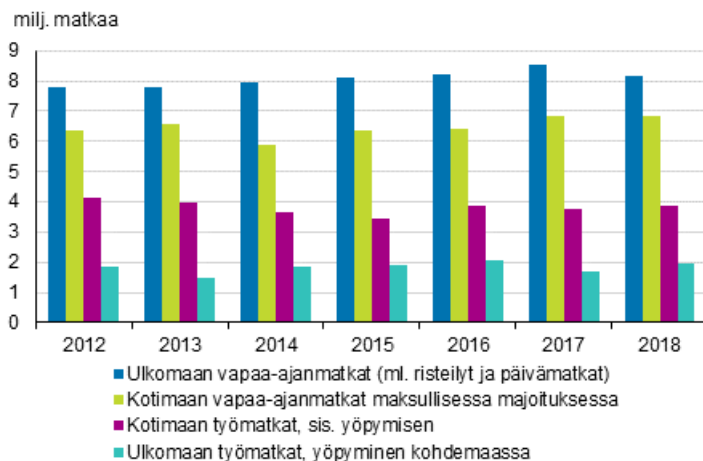

Suomalaisten matkailu 2018

Suomalaisten matkailu Etelä-Eurooppaan kasvoi vuonna 2018

Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan suomalaiset tekivät vuonna 2018 ulkomaille 8,2 miljoonaa erilaista vapaa-ajanmatkaa. Suomalaisten matkailu Viroon väheni selvästi, mutta Etelä-Eurooppa lisäsi suosiotaan vapaa-ajanmatkakohteena. Kotimaassa erilaisia vapaa-ajanmatkoja tehtiin 38 miljoonaa. Työmatkailu kotimaassa väheni, mutta työmatkailu ulkomaille lisääntyi edellisvuodesta.

Suomalaisten matkailu 2012–2018 (pl. kotimaan vapaa-ajan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

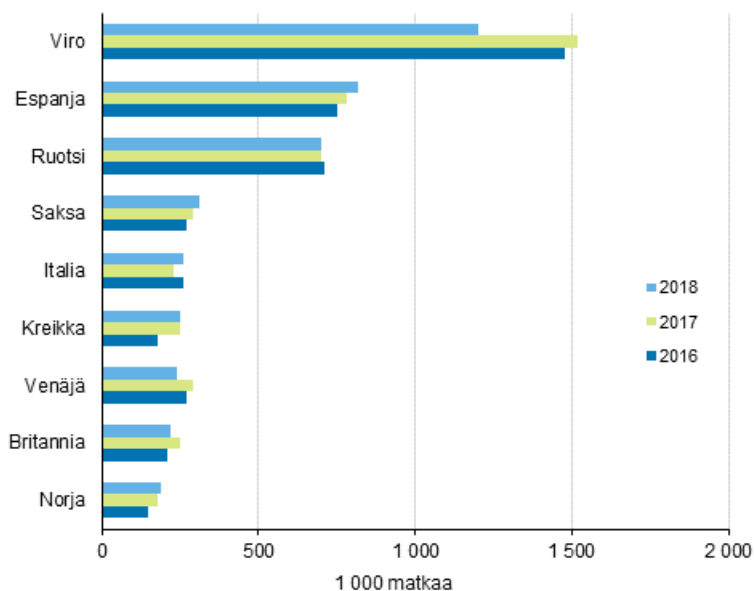

Suomalaisten vapaa-ajanmatkailu ulkomaille väheni hieman edellisvuodesta. Suurimpana vaikuttajana laskuun oli Viro, jonne tehtiin vuonna 2018 edellisvuotta huomattavasti vähemmän matkoja. Matkailun voimakkaasta vähenemisestä huolimatta se säilytti vankkumattoman ykkösasemansa suomalaisten vapaa-ajan matkakohteena. Vapaa-ajanmatkat länsinaapuriimme Ruotsiin pysyivät edellisvuoden tasolla, mutta itänaapuriimme Venäjälle matkat vähenivät edellisvuodesta.

Perinteisistä Etelä-Euroopan suosikeista Italia ja Kroatia kasvattivat suosiotaan.

Eurooppaa etäämmäksi tehtyjen matkojen määrä lisääntyi hieman. Amerikan mantereelle ja Aasiaan suuntasi yhä useampi matkailija ja varsinkin Aasian suosikkimaa, Thaimaa, vastaanotti edellisvuotta suuremman määrän suomalaismatkailijoita.

Suomalaisten suosituimmat kohteet yöpymisen kohdemaassa sisältäneillä vapaa-ajanmatkoilla 2018, 2017 ja 2016

Kotimaassa maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Näitä matkoja tehtiin vuonna 2018 lähes 7 miljoonaa. Lyhyet matkat, jotka kestivät alle 4 yötä, vähenivät, mutta sen sijaan vähintään 4 yötä kestäneiden matkojen määrä lisääntyi edellisvuodesta. Kesäkuukaudet olivat odotetusti suosituin aika matkustaa kotimaassa.

Joka viides maksullisen majoituksen sisältäneistä matkoista suuntautui Uudellemaalle. Seuraavaksi suosituimmat maakunnat olivat Pirkanmaa ja Lappi. Suosituimmat kaupungit olivat Helsinki, Tampere ja Turku.

Edellisvuoteen verrattuna hotelleissa ja vuokramökeissä vietetyt yöt lisääntyivät hieman edellisvuodesta.

Myös ilmaismajoitusmatkojen suosituin kohde oli Uusimaa. Seuraavaksi suosituimpia ilmaismajoitusmatkojen kohteita olivat Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa.

Kotimaan päivämatojen suosituimmat kohdemaakunnat olivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Suosituimmat kaupungit olivat Helsinki, Tampere ja Turku.

Työmatkojen määrä kotimaassa väheni ja ulkomaille lisääntyi verrattuna edellisvuoteen.

Keskivertosuomalaisen lomamatkat vuonna 2018:

- 1,5 maksullisen majoituksen kotimaanmatkaa,
- 2,7 kotimaan päivämatoja,
- 1,4 ulkomaanmatkaa, joka sisälsi yöpymisen kohdemaassa,
- 0,4 ulkomaan päivämatoja tai risteilyä lähialueille.

Tiedonkeruu

Matkoja koskevat tiedot on saatu Tilastokeskuksen kuukausittaisesta Suomalaisten matkailu-otostutkimuksesta. Matkamääriä varten haastateltiin 13 539 iältään 15–84-vuotiasta Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä.

Vuoden aikana matkustaneiden henkilöiden määrät saatiin joulukuun matkailua koskevan haastattelun yhteydessä tehdyllä lisäkyselyllä. Vuositutkimuksen 2018 tiedot perustuvat 1 146 haastatteluun.

Lisää taulukoita Px-Web-tietokannassa osoitteessa
http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_lii_smat

Sisällys

1. Ulkomaanmatkailu.....	6
1.1. Matkailu Viroon koki rajun pudotuksen.....	6
1.2. Matkailu Etelä-Eurooppaan lisääntyä hellekesästä huolimatta.....	6
1.3. Runsas kolmannes ulkomaanmatkoista tehdään laivalla.....	7
1.4. Ulkomaan työmatkojen määrä lisääntyi edellisvuodesta	7
2. Kotimaanmatkailu.....	9
2.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkailu maksullisessa majoituksessa pysyi edellisvuoden tasolla	9
2.2. Ilmaismajoitusmatkoille suuriin kaupunkeihin.....	9
2.3. Päivämatkat kotimaassa.....	10
2.4. Kotimaan matkakohteen valintaan vaikuttavia seikkoja	10
2.5. Työmatkat kotimaassa.....	10
3. Matkojen varaukset.....	11
3.1. Vapaa-ajanmatkojen majoitus ja matkaliput varataan pääosin internetissä.....	11
3.2. Vapaa-ajan matkoista neljännes on valmismatkoja.....	11
4. Matkojen määrät muuttuneet paljon kymmenessä vuodessa.....	12
5. Suomalaisista 91 prosenttia teki ainakin yhden vapaa-ajanmatkan vuonna 2018.....	14

Taulukot

Taulukko 1. Yöpyminen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin ja iän mukaan vuosina 2008 ja 2018 sekä niiden muutos

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1 Yöpyminen sisältäneet matkat 2012-2018	15
Liitetaulukko 1.2 15–84-vuotiaan väestön matkat kolmannesvuosittain 2018 sekä vuositason muutos	16
Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpyminen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan 2016-2018	17
Liitetaulukko 2.2 Ulkomaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan 2016-2018	18
Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan 2016-2018	18
Liitetaulukko 4.1 Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat 2012-2018	19
Liitetaulukko 4.2. Lentäen tehdyt matkat kohdemaittain eri tilastojen mukaan vuonna 2018	20
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan vuonna 2018 ja niiden muutos	22
Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille 2016-2018 ja vuosimuutos	23
Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2018	23
Liitetaulukko 8. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2018	24
Liitetaulukko 9. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2018	25
Liitetaulukko 10. Kotimaan yöpyminen sisältäneet vapaa-ajanmatkat suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin 2016-2018	26
Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2018	27
Liitetaulukko 12. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2012-2018	27

Liitetaulukko 13.1 Yöpymiset kotimaan vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain 2016-2018 ja niiden muutos ..	28
Liitetaulukko 13.2 Yöpymiset ulkomaan vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain 2016-2018 ja niiden muutos ..	28
Liitetaulukko 14.1 Yöpyymisen sisältäneet työ- ja kokousmatkat kotimaassa päättymiskuukauden mukaan 2012-2018 ..	29
Liitetaulukko 14.2 Työ- ja kokousmatkat ulkomaille päättymiskuukauden mukaan 2012-2018 ..	29
Liitetaulukko 15. Ulkomaan työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan 2016-2018 ..	30
Liitetaulukko 16. Kulkuneuvon varaukset internetissä vuonna 2018 ..	31
Liitetaulukko 17. Maksullisen majoituksen varaaminen internetissä vuonna 2018 ..	31
Liitetaulukko 18. Yöpyymisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–84-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2018 ..	31
Liitetaulukko 19. Kotimaan lomamatkojen kohteen valintaan vaikuttaneita seikkoja vuonna 2018 ..	32

Kuviot

Vapaa-ajanmatkat Viroon 2012–2018.....	6
Laivalla tehtyjen vapaa-ajan ulkomaanmatkojen määrä kuukausittain 2018.....	7
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2018 ..	33

1. Ulkomaanmatkailu

1.1. Matkailu Viroon koki rajun pudotuksen

Vuonna 2018 suomalaiset tekivät ulkomaille 8,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin 6,4 miljoonaa. Vähintään 4 yötä kohdemaassa vietettyjä matkoja näistä oli 4,2 miljoonaa ja lyhyitä 1-3 yötä kohdemaassa vietettyjä matkoja 2,3 miljoonaa. Yöpymisen laivalla sisältäneitä risteilyjä tehtiin noin miljoona. Ulkomaan päivämatoja tehtiin vajaa miljoona. Näistä päivärasteilyjä Viroon oli noin 0,4 miljoonaa ja Ruotsiin 0,1 miljoonaa.

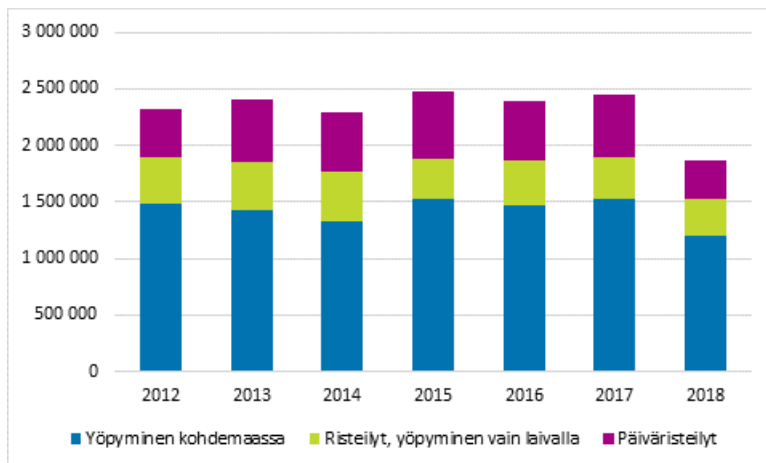
Vuonna 2018 Viroon tehtiin 1,9 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, mikä on 23 prosenttia kaikista vapaa-ajanmatkoista. Vapaa-ajanmatkojen määrä Viroon väheni ensimmäisen kerran runsaasti, sillä Viroon tehtiin noin viidennes vähemmän matkoja kuin edellisvuonna. Viroon matkustettiin mieluiten heinäkuussa, jolloin vapaa-ajanmatkojen määrä etelänaapurimme nousi 230 000:n. Myös kesä- ja huhtikuu olivat suosittuja matkustusaikoja.

Suomalaisten suosikkimatkakohdeista lähialueilla toisena oli Ruotsi 1,6 miljoonalla vapaa-ajanmatkallaan. Ruotsiin matkustettiin mieluiten heinäkuussa. Loka, kesä- ja elokuu olivat toiseksi suosituimpia matkustuskuukausia. Ruotsi on maa, jonne matkustetaan lomamatkojen lisäksi myös tapaamaan sukulaisia ja ystäviä. Vuonna 2018 tämän tyyppiset matkat kattoivat Ruotsiin suuntautuneista vapaa-ajanmatkoista 20 prosenttia.

Venäjälle matkailun osalta tapahtui muutos vuonna 2014, kun matkojen määrät itänaapurimme vähenivät huomattavasti. Vaikka matkailu on viime vuosina hieman elpynyt, matkojen määrät eivät kuitenkaan ole saavuttaneet vuoden 2013 tasoa. Vuonna 2018 Venäjälle tehtiin 0,4 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Näistä matkoista 31 prosenttia oli matkoja, joiden tarkoituksena oli tavata sukulaisia ja ystäviä.

Katso liitetaulukot 1.2, 4.1, 5 ja 6

Vapaa-ajanmatkat Viroon 2012–2018

1.2. Matkailu Etelä-Eurooppaan lisääntyi hellekesästä huolimatta

Suomalaisten ovat matkanneet Keski-Eurooppaan yleensä vuosi vuodelta enemmän. Vuonna 2018 suomalaiset tekivät Itä- ja Länsi-Eurooppaan 1,3 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, joka oli hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin. Matkat kuitenkin näyttivät keskittyneen vanhoihin suosikkivaltioihin.

Euroopan puoleiselle Välimerelle tehtiin yhteensä 1,3 miljoona vapaa-ajanmatkaa vuonna 2018.

Espanja on suomalaisten pitkäaikainen suosikki ja ollut kolmanneksi suosituin vapaa-ajanmatkakohde jo vuosikausia. Matkat Kanariansaarille lisääntyivät edellisvuodesta, Manner-Espanjaan suosio pysyi samalla tasolla verrattuna vuoteen 2017.

Kanariansaarille matkataan pääosin talvikaudella, mutta Manner-Espanja vetää suomalaisia puoleensa ympäri vuoden. Sekä Kanariansaarille ja Manner-Espanjaan tehtiin pitkään suunnilleen sama määrä matkoja vuodessa, mutta vuodesta 2012 lähtien Manner-Espanjaan on tehty vuosittain enemmän matkoja kuin Kanariansaarille.

Välimeren pohjoispuolen muita suosikkivaltioita olivat Italia, Kroatia ja Kreikka. Myös matkat Turkkiin lisääntyivät muutaman vuoden hiljaiselon jälkeen.

Kaukomatkailun suosio lisääntyi hieman vuonna 2018 ja matkojen määrä Aasiaan kasvoivat.

Katso liitetaulukot 4.1 ja 5

1.3. Runsas kolmannes ulkomaanmatkoista tehdään laivalla

Laivalla tehtiin viime vuonna 3,0 miljoonaa erilaista vapaa-ajanmatkaa ulkomaille, joka oli 18 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikista ulkomaan vapaa-ajanmatkoista laivalla tehtiin 37 prosenttia. Laivalla tehdyistä matkoista 99 prosenttia suuntautui Viroon tai Ruotsiin.

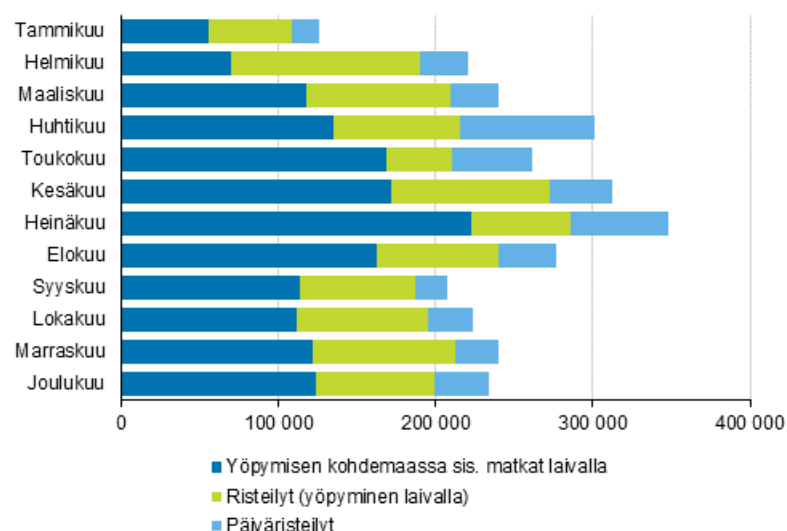
Vuonna 2018 tehtiin 1,6 miljoonaa sellaista yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä matkaa, joilla määränpäämaahan matkustettiin laivalla. Edellisvuoteen verrattuna näiden matkojen määrä vähentyi huomattavasti. Yönyliristeilyjä tehtiin miljoona ja päiväristeilyjä 0,5 miljoonaa. Myös risteilyjen määrä väheni edellisvuodesta. Viroon suuntautuneiden matkojen määrä supistui viidenneksen edellisvuodesta ja tämä Vironmatkojen väheneminen näkyi suoraan laivalla tehtyjen vapaa-ajan matkojen vähenemisenä.

Viroon suuntautuneista vapaa-ajanmatkoista 98 prosenttia tehtiin laivalla. Ruotsiin tehdyistä vapaa-ajanmatkoista 68 prosenttia tehtiin laivalla, 11 prosenttia lentäen ja 19 prosenttia henkilöautolla.

Yönyliristeilylle suomalaiset lähtivät mieluiten helmikuussa ja päiväristeilylle huhtikuussa. Kun kohdemaassa yövyttiin yksi tai useampi yö, matkaan lähdettiin mieluiten heinäkuussa.

Oma auto oli laivalla mukana Viroon matkatessa lähes joka kolmannella ja Ruotsiin matkatessa joka neljännellä. Matkaseurueen bussilla Virossa kuljettiin yhdellä matkalla kymmenestä.

Laivalla tehtyjen vapaa-ajan ulkomaanmatkojen määrä kuukausittain 2018

1.4. Ulkomaan työmatkojen määrä lisääntyi edellisvuodesta

Vuonna 2018 ulkomaille tehtiin 2,1 miljoonaa sellaista työ- ja kokousmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä työmatkoja tehtiin eniten Ruotsiin, Saksaan ja Viroon. Ruotsiin tehtiin 390 000 työmatkaa, Saksaan 190 000 ja Viroon 130 000 työmatkaa.

Työhön liittyviä ulkomaan päivämatkoja tehtiin vuoden 2018 aikana 240 000.

Katso liitetaulukot 5 ja 15

2. Kotimaanmatkailu

2.1. Kotimaan vapaa-ajanmatkailu maksullisessa majoituksessa pysyi edellisvuoden tasolla

Vuonna 2018 kotimaassa tehtiin noin 6,8 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, joiden aikana käytettiin ainakin kerran maksullista majoituspalvelua, kuten hotellia, vuokrattua mökkiä tai leirintäaluetta. Kokonaismäärä pysyi samalla tasolla verrattuna aiempaan vuoteen. Muutosta sen sijaan oli matkojen pituudessa. Lyhyiden, 1-3 yötä kestävien matkojen määrä väheni, mutta vähintään 4 yötä kestävien matkojen määrä lisääntyi.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna 25-44 vuotiaat lisäsivät kotimaan matkailuaan, kun taas yli 45 vuotiaat vähensivät matkustamista kotimaassa.

Suomalaisten suosikkimatkakohdeet kotimaassa olivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Lappi. Uudellemaalle suuntautui 1,2 miljoonaa matkaa eli 18 prosenttia kaikista maksullisen majoituksen matkoista. Pirkanmaalle ja Lappiin suuntautui 12 prosenttia matkoista.

Lappiin tehtiin vuonna 2018 vapaa-ajanmatkoja enemmän kuin vuotta aiemmin. Lappi houkutti matkailijoita ympäri vuoden, mutta mieluiten Lappiin matkustettiin maaliskuisille keväthangille. Myös heinäkuu oli suosittua aikaa Lapissa. Muualle Suomeen matkatessa kesäkuukaudet olivat suosituin aika matkustaa. Kaikista kotimaahan suuntautuneista maksullisen majoituksen matkoista tehtiin heinäkuussa 16 prosenttia.

Suomen suuret kaupungit kiinnostivat kotimaanmatkailijoita, sillä Uudellemaalle suuntautuneista matkoista yli kolme neljästä tehtiin Helsinkiin. Pirkanmaalle tehdyistä matkoista yli neljä viidestä tehtiin Tampereelle ja Varsinais-Suomeen suuntautuneista lähes kaksi kolmesta Turkuun.

Kotimaassa kuljettiin yleensä henkilöautolla, sillä lähes 80 prosenttia matkoista taitettiin henkilöauton kyydissä. Junalla matkaaminen lisääntyi edellisvuodesta. Muilla julkisilla liikennevälineillä, kuten bussilla ja lentokoneella, matkaaminen väheni.

Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin yhteensä 17,2 miljoonaa kertaa, mikä oli enemmän kuin vuonna 2017. Yöpymisistä 63 prosenttia oli hotelli-, lomakylä- ja leirintäaluetmatkoilta ja 36 prosenttia vuokramökkimatkoilta tai airbnb:stä.

Katso liitetaulukot 1.3, 8, 9, 11, 12 ja 13

2.2. Ilmaismajoitusmatkoille suuriin kaupunkeihin

Kotimaassa tehtiin 19 miljoonaa yli yön kestänyttä vapaa-ajan ilmaismajoitusmatkaa eli matkaa omalle mökille tai vierailumatkaa sukulaisten tai tuttavien luo. Näiden ilmaismajoitusmatkojen määrä pieneni hieman edellisvuoteen verrattuna.

Ilmaismajoitusmatkoista kolme miljoonaa suuntautui Uudellemaalle ja näistä puolet Helsinkiin. Pirkanmaalle suuntautui 1,7 miljoonaa ilmaismajoitusmatkaa ja näistä puolet Tampereelle. Varsinais-Suomeen matkoja tehtiin 1,5 miljoonaa ja näistä neljä kymmenestä Turkuun. Pohjois-Pohjanmaalle ilmaismajoitusmatkoja tehtiin 1,7 miljoonaa.

Ilmaismajoitusmatkojenkin sesonkiaikaa olivat kesäkuukaudet, sillä runsas kolmannes vuoden 2018 ilmaismajoitusmatkoista tehtiin kesä-elokuun aikana.

Katso liitetaulukot 8, 9 ja 10

2.3. Päivämatkat kotimaassa

Vuonna 2018 kotimaassa tehtiin 12,2 miljoonaa vapaa-ajan päivämatkaa. Päivämatkojen kohteena suosittummat maakunnat olivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Uudellemaalle suuntautuneista päivämatkoista joka toinen suuntautui Helsinkiin. Pirkanmaalle tehdyistä matkoista 58 prosenttia suuntautui Tampereelle ja Varsinais-Suomeen suuntautuneista 46 prosenttia Turkuun.

Katso liitetaulukot 1.2, 8, 9, 10 ja 11

2.4. Kotimaan matkakohteen valintaan vaikuttavia seikkoja

Kotimaan vapaa-ajanmatkoja, joiden syyksi ilmoitettiin loma, tehtiin vuonna 2018 17,1 miljoonaa. Näistä päivämatkoja oli 5,5 miljoonaa, maksullisen yöpymisen sisältäneitä 5,3 miljoonaa ja ilmaismajoitusmatkoja 6,3 miljoonaa.

Kotimaan matkakohteen valintaan vaikuttavia seikkoja voitiin tutkimuksessa mainita korkeintaan kaksi. Matkustuskohteen valinnassa merkittävimpänä tekijänä oli luonto, sillä runsas neljännes mainitsi sen vaikuttaneen matkakohteen valinnassa. Erityisesti ilmaismajoitusmatkoissa, joita ovat mm. mökkimatkat ja matkat sukulaisten ja tuttavien luokse, luonto vaikutti matkakohteen valinnassa.

Oma hyvinvointi ja kulttuuripalvelut olivat vaikuttimena valita matkakohde viidenneksellä kotimaanmatkoista. Maksullisen yöpymisen sisältäneillä matkoilla kulttuuripalvelut olivat vaikuttimena joka kolmannella.

Päiväselteään tehtyjen lomamatkojen suurimpana vaikuttimina olivat kulttuuri tai ostokset.

Katso liitetaulukko 19

2.5. Työmatkat kotimaassa

Vuonna 2018 kotimaassa tehtiin 3,5 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työmatkaa ja 3,9 miljoonaa päivätyömatkaa. Yöpymisen sisältäneitä kotimaan työmatkoja tehtiin vähemmän kuin vuonna 2017.

Kotimaan työmatkat olivat pääosin hyvin lyhyitä. Matkoista 54 prosenttia kesti vain päivän ja 26 prosenttia kesti vain yhden yön.

Kotimaan työmatkat tehtiin useimmiten omalla autolla, sillä 67 prosenttia matkoista taittui henkilöautolla. Junalla kulki 19 prosenttia työmatkalaisista ja 8 prosenttia matkusti lentokoneella.

Katso liitetaulukot 1.2, 14 ja 16

3. Matkojen varaukset

3.1. Vapaa-ajanmatkojen majoitus ja matkaliput varataan pääosin internetissä

Vapaa-ajanmatkalla käytettävän majoituksen ja matkustusvälineen varaamisessa internetin käyttö on vakiinnuttanut paikkansa jo vuosia sitten. Matkalipun tai majoituksen vuonna 2018 etukäteen varanneista suurin osa oli tehnyt varauksen internetin kautta.

Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla 74 prosenttia majoituksista varattiin internetin kautta. Kotimaan lentomatkoilijoista 91 prosenttia varasi matkalipun internetissä ja junalla kulkeneistakin 70 prosenttia.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen majoituksen varasi internetissä 88 prosenttia. Ulkomaan vapaa-ajanmatkalle lentäen matkustaneista 94 prosenttia varasi lippunsa internetin kautta. Laivamatkojen osalta vastaava luku oli 82 prosenttia.

Risteilymatkan, jossa yövytään vain laivalla, varasi internetissä etukäteen 79 prosenttia.

Katso liitetaulukot 16 ja 17

3.2. Vapaa-ajan matkoista neljännes on valmismatkoja

Vaikka omatoimimatkailu on helpottunut huomattavasti internetin mullistettua tavan, jolla matkoja varataan, ei valmismatkojen tekeminen ole silti siirtynyt historiaan. Sellaisista ulkomaan vapaa-ajan matkoista, jotka sisälsivät ainakin yhden yöpymisen kohdemaassa, 26 prosenttia oli valmismatkoja. Vuonna 2018 ulkomaille tehtiin lähes 1,7 miljoonaa valmismatkaa, joka on saman verran kuin vuotta aiemmin.

Suosituimmat valmismatkohteet vuonna 2018 olivat Kreikka, Kanariansaaret ja Turkki. Kreikkaan tehdyistä matkoista valmismatkoja oli 74 prosenttia. Myös Kanariansaarille matkustaessa suositetaan valmismatkoja, sillä Kanarialle suuntautuneista matkoista 76 prosenttia oli valmismatkoja. Sen sijaan kun matka suuntautui Manner-Espanjaan tai Baleaarien saarille, matkoista oli valmismatkoja vain 20 prosenttia. Turkkiin suuntautuneista matkoista 58 prosenttia oli valmismatkoja.

Viroon suuntautuneista 1,2 miljoonasta yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista 32 prosenttia oli valmismatkoja.

Valmismatkojen suosio kasvaa matkaajan iän myötä. 25–44-vuotiailla yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä matkoista valmismatkoja oli 18 prosenttia, 45–64-vuotiailla valmismatkoja oli 28 prosenttia ja 65–84-vuotiailla valmismatkoja oli 41 prosenttia.

Kotimaassa valmismatkailu ei ole niin suosittua, kuin ulkomaille matkustettaessa. Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneistä 6,8 miljoonasta matkasta vain 3 prosenttia oli valmismatkoja. Lappiin tehdyistä matkoista 14 prosenttia ja Uudellemaalle tehdyistä matkoista 8 prosenttia oli valmismatkoja. Pirkanmaalle suuntautuneista matkoista 7 prosenttia ja Pohjois-Pohjanmaalle ja suuntautuneista matkoista 6 prosenttia oli valmismatkoja.

Valmismatkan hintaan sisältyy ainakin matkat ja majoitus. Lisänä voi olla aterioita, pääsylippuja, retkiä, ohjelmapalveluja, hoitoja yms.

Katso liitetaulukot 4.2 ja 7

4. Matkojen määrät muuttuneet paljon kymmenessä vuodessa

Vuonna 2008 15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät 5,1 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa maksullisessa majoituksessa ja vuosikymmen myöhemmin, vuonna 2018 ollessaan kymmenen vuotta vanhempia, 25–84-vuotiaiden vastaava matkamäärä oli 6,0 miljoonaa. Kymmenessä vuodessa matkojen määrä on lisääntynyt 19 prosenttia.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäviä ulkomaanmatkoja 15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät vuosikymmen sitten 3,2 miljoonaa. Vuonna 2018 25–84-vuotiaiden vastaava matkamäärä oli 5,6 miljoonaa. Kymmenessä vuodessa ulkomaanmatkojen määrä on lisääntynyt 69 prosenttia.

Sen sijaan kotimaan ilmaismajoitusmatkat ja yönyliristeilyt Ruotsiin tai Viroon ovat kymmenessä vuodessa menettäneet suosiotaan.

Erot vuosikymmenen takaiseen tilanteeseen vain korostuvat, kun tarkastellaan matkamääriä ikäryhmittäin. Vuonna 2008 ikäryhmään 15–34 kuuluneet olivat viime vuonna 25–44-vuotiaita. Näissä ikäryhmissä maksullisen majoituksen sisältäneet matkat sekä kotimaassa että ulkomaille ovat lisääntyneet erittäin runsaasti.

He, jotka olivat vuosikymmen sitten 55–64-vuotiaita, saavuttivat eläkeiän vuoteen 2018 mennessä. Tämä ikäryhmä lisäsi yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä ulkomaanmatkailuaan viidenneksen. Sen sijaan kotimaanmatkailu maksullisessa majoituksessa väheni tässä ikäryhmässä vuosikymmenessä 24 prosenttia. Kaikkein vanhimpaan ikäryhmään kuuluneet ovat kymmenessä vuodessa vähentäneet kaikkea vapaa-ajanmatkailuaan.

Taulukko 1. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin ja iän mukaan vuosina 2008 ja 2018 sekä niiden muutos

Ikäryhmä	Kotimaanmatkat		Ulkomaanmatkat	
	Maksullinen majoitus	Ilmaismajoitus	Yöpyminen kohdemaassa	Risteily, yöpyminen vain laivalla
Ikäryhmä 2008	Matkat vuonna 2008			
15 - 24	580 000	4 680 000	420 000	240 000
25 - 34	840 000	4 470 000	550 000	230 000
35 - 44	1 110 000	3 520 000	590 000	190 000
45 - 54	1 230 000	3 650 000	720 000	220 000
55 - 64	970 000	3 780 000	700 000	250 000
65 - 74	350 000	1 950 000	360 000	140 000
15 - 74 matkoja yhteensä	5 080 000	22 060 000	3 230 000	1 260 000
Ikäryhmä 2018	Matkat vuonna 2018			
25 - 34	1 060 000	3 730 000	1 210 000	100 000
35 - 44	1 450 000	2 800 000	1 120 000	190 000
45 - 54	1 210 000	2 510 000	1 160 000	150 000
55 - 64	1 280 000	3 030 000	1 100 000	130 000
65 - 74	740 000	2 360 000	840 000	180 000
75 - 84	190 000	800 000	210 000	..
25 - 84 matkoja yhteensä	6 030 000	15 240 000	5 630 000	810 000
Ikäryhmä 2018	Muutos (2008/2018), %			
25 - 34	99	-20	192	-57
35 - 44	73	-37	103	-18
45 - 54	9	-29	98	-21
55 - 64	4	-17	52	-41
65 - 74	-24	-38	20	-26
75 - 84	-44	-59	-42	..
25 - 84 yhteensä	19	-31	69	-36

5. Suomalaisista 91 prosenttia teki ainakin yhden vapaa-ajanmatkan vuonna 2018

Vuoden 2018 aikana 4,1 miljoonaa eli 91 prosenttia 15–84-vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden sellaisen vapaa-ajanmatkan, joka sisälsi yöpymisen. Mukaan on laskettu kaikki koti- ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat, myös mökki- ja vierailumatkat.

Pääkaupunkiseudulla asuvista 95 prosenttia teki jonkin yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan. Myös koulutusaste vaikutti matkailuaktiivisuuteen, sillä korkea-asteen koulutuksen saaneista 97 prosenttia teki yli yön kestäneen vapaa-ajanmatkan. Ikäryhmittäin tarkasteltuna innokkaimmin matkailivat alle 45-vuotiaat, sillä heistä 96 prosenttia teki jonkin yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan. Myös lapsiperheet matkailivat runsaammin kuin muut, sillä 96 prosenttia perheistä teki yli yön kestäneen vapaa-ajanmatkan. Yhdeksän prosenttia väestöstä ei tehnyt vuoden 2018 aikana yhtään yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle.

Vuonna 2018 ainakin yhden kotimaan vapaa-ajanmatkan maksullisessa majoituksessa teki noin 2,3 miljoonaa 15–84-vuotiaista suomalaista. Tämä on 52 prosenttia kaikista 15–84-vuotiaista. Saman verran, eli 52 prosenttia kaikista ikäryhmään kuuluvista, teki vähintään yhden sellaisen ulkomaan vapaa-ajanmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Joka neljäs 15–84-vuotiaista suomalaisista, eli miljoona henkilöä, teki yöpymisen sisältäneen työmatkan kotimaassa tai sellaisen ulkomaan työmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Tutkimuksessa kysyttiin myös syytä matkustamattomuuteen. Matkustamattomista suomalaisista kolmannes kertoi syyksi haluttomuuden matkustaa, vajaa kolmannes sanoi terveydellisen syyn estävän matkustamisen ja 19 prosenttia ei matkustanut taloudellisista syistä johtuen. Tutkimukseen vastanneilla taloudellinen tilanne lomamatkoista luopumisen syynä on lisääntynyt vain hieman viimeisenä kuutena vuonna.

Katso liitetaulukko 18

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1 Yöpymisen sisältäneet matkat 2012-2018

Matkatyyppi				2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
				1 000 matkaa							
Matkoja yhteensä				39 970	39 040	37 570	38 060	38 910	38 490	38 580	
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	26 770	26 530	25 210	25 720	25 930	26 380	25 680	
			1-3 yötä	21 480	21 220	20 070	20 500	20 640	21 200	20 280	
			Vähintään 4 yötä	5 290	5 310	5 140	5 220	5 290	5 190	5 400	
		Maksullinen majoitus ¹⁾	Yhteensä	6 380	6 550	5 890	6 370	6 420	6 820	6 830	
			1-3 yötä	5 060	5 180	4 690	5 100	5 090	5 540	5 330	
			Vähintään 4 yötä	1 320	1 370	1 200	1 270	1 330	1 290	1 500	
		Ilmaismajoitus	Yhteensä	20 390	19 970	19 320	19 350	19 510	19 560	18 850	
			1-3 yötä	16 420	16 040	15 380	15 400	15 550	15 660	14 950	
			Vähintään 4 yötä	3 970	3 930	3 940	3 950	3 960	3 900	3 900	
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	7 100	6 990	7 030	7 250	7 240	7 570	7 390	
			1-3 yötä	3 580	3 600	3 430	3 600	3 610	3 830	3 210	
			Vähintään 4 yötä	3 530	3 390	3 600	3 650	3 620	3 740	4 180	
		Yöpyminen kohdemaassa	Yhteensä	5 840	5 720	5 880	6 160	6 100	6 520	6 440	
			1-3 yötä	2 320	2 340	2 280	2 510	2 490	2 780	2 260	
			Vähintään 4 yötä	3 530	3 390	3 600	3 650	3 620	3 740	4 180	
Risteily		Yhteensä	1 270	1 270	1 150	1 090	1 140	1 050	950		
Työ		Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	4 140	3 950	3 640	3 430	3 860	3 780	3 440
				1-3 yötä	3 770	3 690	3 330	3 140	3 440	3 410	3 050
	Vähintään 4 yötä			380	260	300	290	420	370	400	
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	1 950	1 580	1 700	1 660	1 890	1 760	2 060	
			1-3 yötä	1 350	1 090	1 220	1 100	1 270	1 240	1 440	
			Vähintään 4 yötä	600	480	480	560	620	520	620	

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöritysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ilmaismajoituksissa mukana myös matkat, joilla yövyttiin loma-osakkeessa (timeshare).

Liitetaulukko 1.2 15–84-vuotiaan väestön matkat kolmannesvuosittain 2018 sekä vuositason muutos

Matkatyyppi				Matkan päättymiskolmannes			Yhteensä	Vuosimuutos (2017/2018)
				Tammi-Huhtikuu	Touko-Elokuu	Syys-Joulukuu		
				1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä				15 770	22 090	17 900	55 770	..
Vapaa- aika	Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	10 170	15 950	11 770	37 900	..
			Päivämatka	3 590	4 630	4 000	12 220	..
			1-3 yötä	5 200	8 750	6 330	20 280	-4
			Vähintään 4 yötä	1 380	2 570	1 440	5 400	4
		Maksullinen majoitus ¹⁾	Yhteensä	1 870	3 090	1 870	6 830	0
			1-3 yötä	1 390	2 390	1 550	5 330	-4
			Vähintään 4 yötä	490	700	320	1 500	17
		Ilmaismajoitus	Yhteensä	4 700	8 240	5 910	18 850	-4
			1-3 yötä	3 810	6 360	4 780	14 950	-5
			Vähintään 4 yötä	890	1 880	1 130	3 900	0
		Päivämatka	Yhteensä	3 590	4 630	4 000	12 220	..
		Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	2 460	3 240	2 480	8 180
	Päivämatka (ml. päivärasteily)			280	320	190	790	-17
	1-3 yötä			900	1 250	1 060	3 210	-16
	Vähintään 4 yötä			1 280	1 670	1 240	4 180	12
	Yöpyminen kohdemaassa		Yhteensä	1 840	2 630	1 970	6 440	-1
			1-3 yötä	550	960	740	2 260	-19
			Vähintään 4 yötä	1 280	1 670	1 240	4 180	12
	Risteily		Yhteensä	350	280	320	950	-10
Päivämatka (ml. päivärasteily)	Yhteensä		280	320	190	790	-17	
Työ	Kotimaa		Yhteensä	Yhteensä	2 490	2 020	2 870	7 380
		Päivämatka		1 350	1 060	1 530	3 940	..
		1-3 yötä		1 070	790	1 180	3 050	-11
		Vähintään 4 yötä		..	170	160	400	9
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	660	870	770	2 300	17
			Päivämatka (ml. päivärasteily)	..	100	..	240	18
			1-3 yötä	430	520	490	1 440	16
			Vähintään 4 yötä	170	240	200	620	20
		Yöpyminen kohdemaassa	Yhteensä	570	740	680	1 980	18
			1-3 yötä	390	500	470	1 360	17
			Vähintään 4 yötä	170	240	200	620	20
		Risteily	Yhteensä
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	Yhteensä	..	100	..	240	18

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan 2016-2018

Taustatiedot	Yhteensä			Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	25 930	26 380	26 680	6 420	6 820	6 830	19 510	19 560	18 850
Sukupuoli									
Mies	12 750	12 940	12 700	3 310	3 490	3 520	9 440	9 450	9 180
Nainen	13 180	13 440	12 980	3 110	3 330	3 310	10 070	10 110	9 660
Ikä									
15 - 24	4 640	5 080	4 410	790	940	800	3 850	4 140	3 610
25 - 34	5 150	5 140	4 890	950	1 060	1 160	4 190	4 080	3 730
35 - 44	4 190	4 010	4 250	1 290	1 280	1 450	2 890	2 730	2 800
45 - 54	3 930	4 050	3 710	1 290	1 330	1 210	2 640	2 720	2 510
55 - 64	3 880	4 050	4 300	1 140	1 220	1 280	2 740	2 830	3 030
65 - 74	3 220	3 020	3 100	730	750	740	2 490	2 270	2 360
75 - 84	940	1 040	1 000	220	250	190	710	790	800
Asuinalue									
Pääkaupunkiseutu	5 470	5 720	5 450	980	1 050	1 000	4 500	4 670	4 450
Muu Etelä-Suomi	5 150	5 090	4 720	1 360	1 450	1 450	3 780	3 650	3 270
Länsi-Suomi	8 850	8 970	9 150	2 290	2 510	2 710	6 560	6 450	6 440
Itä-Suomi	2 940	2 850	2 660	890	760	660	2 050	2 090	2 000
Pohjois-Suomi	3 520	3 750	3 690	890	1 040	1 010	2 630	2 710	2 680

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 2.2 Ulkomaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan 2016-2018

Taustatiedot	Yhteensä			Yöpyminen kohdemaassa			Risteily			Päivämatka (ml. päivärasteily)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	8 220	8 530	8 180	6 100	6 520	6 440	1 140	1 050	950	980	950	790
Sukupuoli												
Mies	3 930	3 950	3 780	2 960	3 040	3 020	500	460	410	470	460	350
Nainen	4 290	4 570	4 400	3 150	3 480	3 420	640	600	540	500	490	440
Ikä												
15 - 24	1 030	1 060	1 120	740	800	810	170	130	140	120	120	160
25 - 34	1 290	1 340	1 410	1 050	1 100	1 210	150	130	100	100	120	..
35 - 44	1 370	1 550	1 390	1 060	1 160	1 120	190	240	190	120	140	..
45 - 54	1 480	1 510	1 450	1 120	1 220	1 160	160	130	150	190	170	150
55 - 64	1 540	1 560	1 360	1 130	1 180	1 100	200	170	130	200	210	130
65 - 74	1 180	1 180	1 160	790	860	840	190	190	180	210	130	140
75 - 84	330	320	290	200	190	210
Asuinalue												
Pääkaupunkiseutu	2 540	2 900	2 600	1 970	2 240	2 120	290	290	250	280	360	230
Muu Etelä-Suomi	1 950	1 740	1 840	1 320	1 230	1 410	360	280	250	270	230	180
Länsi-Suomi	2 570	2 580	2 490	1 930	2 090	1 980	420	380	380	230	120	130
Itä-Suomi	520	600	550	410	460	460
Pohjois-Suomi	630	710	700	470	500	480	140	190	210

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöritysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan 2016-2018

Matkan päättymiskuukausi	Yhteensä			Matkat, joilla yövyttiin kohdemaassa			Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla			Päivämatkat (ml. päivärasteilyt)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	8 220	8 530	8 180	6 100	6 520	6 440	1 140	1 050	950	980	950	790
Tammikuu	440	480	450	330	320	370
Helmikuu	510	540	520	340	370	350	120	100	120
Maaliskuu	670	680	710	470	530	550	110	100
Huhtikuu	720	760	780	550	630	570	100	130
Toukokuu	830	740	720	630	560	580	100	100
Kesäkuu	780	860	810	630	630	630	..	120	100	100	110	..
Heinäkuu	1 000	1 080	930	780	940	770	110	110
Elokuu	770	690	780	580	590	650	110
Syyskuu	570	640	600	430	450	490	110	..
Lokakuu	680	710	670	500	560	550	100
Marraskuu	610	690	600	400	490	460	140	100	..
Joulukuu	640	650	620	440	440	470	110	130

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöritysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4.1 Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat 2012-2018

Matkan kohde		Yhteensä							Kesto keskimäärin
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018
		1 000 matkaa							Yötä
Matkoja yhteensä		5 840	5 720	5 880	6 160	6 100	6 520	6 440	7,0
Pohjoismaat	Yhteensä	1 000	870	980	890	970	1 030	1 030	4,1
	Norja	120	..	130	190	150	180	190	5,8
	Ruotsi	740	680	770	610	710	700	700	3,5
	Tanska	130	100	130	130	4,4
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	1 856	1 824	1 639	1 830	1 850	1 950	1 600	3,0
	Latvia	120	140	3,2
	Venäjä	270	310	240	240	270	290	240	4,5
	Viro	1 480	1 430	1 320	1 530	1 480	1 520	1 200	2,7
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	990	1 100	1 070	1 250	1 180	1 360	1 300	5,5
	Britannia	170	190	200	200	210	250	220	5,0
	Itävalta	120	6,3
	Puola	110	120	130	5,2
	Ranska	170	210	160	180	100	130	140	8,4
	Saksa	250	300	260	330	270	290	310	4,9
	Tšekki	100	130
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	1 440	1 460	1 640	1 580	1 520	1 640	1 890	9,8
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	310	380	410	380	420	470	470	12,4
	Espanjan Kanariansaaret	300	280	350	270	320	310	350	11,6
	Italia	240	220	260	230	260	230	260	7,9
	Kreikka	220	160	200	240	180	250	250	7,6
	Kroatia	120	140	7,4
	Portugali	100	100	7,5
	Turkki	180	210	210	210	100	..	160	9,2
Amerikka	Yhteensä	170	140	210	180	210	160	170	13,7
	Yhdysvallat (USA)	100	..	160	120	140	100	130	13,7
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	290	270	280	380	310	330	390	20,3
	Arabiemiirikunnat	100
	Thaimaa	150	130	140	120	130	100	130	17,1
Matkalla yöpymisiä vain yhdessä maassa		5 420	5 250	5 460	5 760	5 640	5 940	5 890	6,3
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi)		420	470	420	400	470	580	550	14,4

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4.2. Lentäen tehdyt matkat kohdemaittain eri tilastojen mukaan vuonna 2018

Matkan kohde		Tilastokeskus; Lentäen tehdyt yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ¹⁾		SMAL; Lentäen tehdyt valmismatkat ²⁾		Finavia; Tilausliikenteen lähteneet matkustajat	
		Yhteensä	Lentäen tehdyt valmismatkat	Matkaa	Vuosimuutos 2017/2018, %	Matkustajaa	Vuosimuutos 2017/2018, %
Matkoja yhteensä		4 180 000	1 170 000	876 130	11,8	652 613	9,4
Pohjoismaat	Yhteensä	320 000	3 758	-15,8
	Islanti	2 317	14,8	123	-62,4
	Norja	514	-54,6
	Ruotsi	180 000	2 258	-12,8
	Tanska	3 345	-8,0	863	109,0
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	120 000	7 653	40,7
	Latvia	2 375	30,6	1 113	365,7
	Liettua	761	165,2	202	-22,3
	Venäjä	5 904	38,2
	Viro	822	0,4	434	-35,3
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	1 240 000	190 000	161 541	25,2
	Alankomaat	1622	122,2	17 520	21,6
	Britannia	220 000	..	5 636	46,9	88 722	4,7
	Bulgaria	19 178	22,4	16 526	21,6
	Irlanti	1 573	30,2	5 769	17,8
	Itävalta	120 000	..	12 489	-2,9	3 271	-48,4
	Puola	110 000	..	3 396	75,3	1 389	-10,9
	Ranska	120 000	..	6 042	69,4	17 591	4,4
	Saksa	280 000	..	5 044	49,8	4 243	-12,9
	Sveitsi	6 427	-23,8
	Tšekki	5 005	30,5	487	152,3
	Ukraina	2 159	-2,3
	Unkari	3 903	32,5	89	169,7
	Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	1 880 000	830 000	424 029
Espanja yhteensä		820 000	360 000	253 669	-4,3	167 078	-7,0
Espanja (ilman Kanariansaaria)		470 000	..	45 310	-0,5
Espanjan Kanariansaaret		350 000	260 000	208 359	-5,1
Israel		4 150	4,5	5 303	-7,6
Italia		260 000	..	29 198	17,3	12 099	-10,4
Kreikka		250 000	190 000	232 626	20,0	140 267	33,7
Kroatia		140 000	..	28 719	9,7	13 037	12,1
Kypros		17 763	18,9	13 618	12,1
Malta		3981	-41,9
Montenegro		4 265	41,6	4 738	37,5
Portugali		100 000	..	27 338	8,1	15 870	10,7
Turkki		160 000	..	66 644	78,9	49 668	62,8

Matkan kohde		Tilastokeskus; Lentäen tehdyt yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ¹⁾		SMAL; Lentäen tehdyt valmismatkat ²⁾		Finavia; Tilausliikenteen lähteneet matkustajat	
		Yhteensä	Lentäen tehdyt valmismatkat	Matkaa	Vuosimuutos 2017/2018, %	Matkustajaa	Vuosimuutos 2017/2018, %
Amerikka	Yhteensä	170 000	2 398	-55,9
	Dominikaaninen tasavalta	3 065	-23,5
	Kuuba	2 012	-34,0
	Meksiko	5 625	-16,2	2 389	2,2
	Yhdysvallat (USA)	130 000	..	1 990	-21,2
Afrikka	Yhteensä	18 368	57,4
	Gambia	4 085	24,9	4 099	32,0
	Kap Verde	8 795	32,4	7 416	39,3
	Mauritius	3 619	41,1	2 067	15,0
Aasia ja Oseania	Yhteensä	390 000	28 890	2,4
	Arabiemiirikunnat	16 498	16,1
	Indonesia	1 655	94,9
	Intia	2 470	-21,5
	Malediivit	1 793	80,6
	Sri Lanka	2 133	-23,5	1 482	1,1
	Thaimaa	130 000	..	44 319	-4,9	22 712	3,5
	Vietnam	5 728	47,2
Lentopohjaiset risteilyt		8 748	-22,3

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää lentopohjaiset risteilyt

2) Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL) - The Association of Finnish Travel Agents (AFTA)

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan vuonna 2018 ja niiden muutos

Kohde	Vapaa-ajanmatkat					Työmatkat		
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Vuosimuutos (2017/2018)	Työmatkat yhteensä	Vuosimuutos (2017/2018)	
	1 000 matkaa				%	1 000 matkaa	%	
Matkoja yhteensä¹⁾	1 100	6 560	510	8 180	-4	2 300	17	
Pohjoismaat	Yhteensä	380	1 400	160	1 950	-2	830	34
	Norja	..	160	..	200	-6	130	40
	Ruotsi	330	1 130	150	1 610	-1	570	53
	Tanska	130	-5	120	-21
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	280	1 910	230	2 420	-19	320	6
	Latvia	..	130	..	140	19
	Venäjä	110	150	110	370	-10
	Viro	160	1 610	120	1 890	-23	190	-24
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	220	1 020	..	1 300	-4	660	-10
	Britannia	..	170	..	220	-10	100	13
	Itävalta	120	32
	Puola	..	120	..	130	8
	Ranska	..	120	..	140	4
	Saksa	..	240	..	310	6	190	-18
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	130	1 700	..	1 890	15	240	122
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	390	..	470	1
	Espanjan Kanariansaaret	..	340	..	350	11
	Italia	..	230	..	260	16	100	270
	Kreikka	..	240	..	250	1
	Kroatia	..	130	..	140	12
	Portugali	..	100	..	100	12
	Turkki	..	150	..	160	242
Amerikka	Yhteensä	..	140	..	170	4	120	27
	Yhdysvallat (USA)	..	110	..	130	24	100	68
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	320	..	390	23	120	86
	Thaimaa	..	130	..	130	34

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille 2016-2018 ja vuosimuutos

Kohde	Matkat, joilla yövyttiin kohdemaassa			Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla			Päivämatkat (ml. päivärasteilyt)			Yhteensä			Vuosimuutos (2017/2018)
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa			%
Viro	1 480	1 520	1 200	390	370	320	520	550	370	2 390	2 450	1 890	-23
Ruotsi	710	700	700	740	680	620	250	250	280	1 690	1 620	1 610	-1
Venäjä	270	290	240	190	110	130	460	410	370	-10
Norja	150	180	190	160	210	200	-6
Tanska	100	130	140	100	130	130	-5
Latvia	..	120	130	120	140	19

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2018

Matkan majoitus, kulkuväline ja varaaminen	Matkan kesto			Osuus
	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	
	1 000 matkaa			%
Matkoja yhteensä	2 260	4 180	6 440	100
Majoitusmuoto				
Maksullinen majoitus	1 740	3 190	4 920	76
Ilmaismajoitus ¹⁾	520	1 000	1 520	24
Majoituksen varaus				
Matkatoimiston kautta	820	1 760	2 580	40
Suoraan majoitusliikkeestä	760	1 160	1 920	30
Ei etukäteisvarauksia	630	1 190	1 820	28
Tuntematon	120	2
Kulkuväline				
Lentokone	750	3 430	4 180	65
Laiva tai lautta	1 170	400	1 570	24
Auto	250	250	500	8
Muu kulkuväline	180	3
Kulkuvälineen varaus				
Suoraan liikenteenharjoittajalta	1 330	2 190	3 520	55
Matkatoimiston kautta	580	1 620	2 200	34
Ei etukäteisvarauksia	290	290	580	9
Tuntematon	150	2
Valmismatka (sis. matkan ja majoituksen)				
Ei valmismatka	1 790	2 990	4 790	74
Valmismatka	460	1 190	1 660	26

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ilmaismajoituksissa mukana myös matkat, joilla yövyttiin loma-osakkeessa (timeshare).

Liitetaulukko 8. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2018

Matkan päättymiskuukausi	Yhteensä				Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus			Päivämatkat
	Yhteensä	Päivämatka	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä
	1 000 matkaa										
Matkoja yhteensä	37 900	12 220	20 280	5 400	6 830	5 330	1 500	18 850	14 950	3 900	12 220
Tammikuu	2 310	930	1 120	260	290	230	..	1 090	890	210	930
Helmikuu	2 280	830	1 160	290	510	400	110	940	750	190	830
Maaliskuu	2 940	920	1 580	440	630	430	190	1 400	1 150	250	920
Huhtikuu	2 640	920	1 330	380	450	320	130	1 270	1 020	250	920
Toukokuu	3 040	990	1 750	290	530	470	..	1 520	1 280	240	990
Kesäkuu	3 670	1 020	2 140	510	650	520	130	2 000	1 620	390	1 020
Heinäkuu	5 160	1 400	2 570	1 190	1 100	760	340	2 660	1 810	850	1 400
Elokuu	4 090	1 220	2 290	580	810	640	170	2 060	1 650	410	1 220
Syyskuu	3 000	860	1 720	420	470	380	..	1 670	1 340	330	860
Lokakuu	2 890	1 030	1 540	320	490	410	..	1 370	1 130	240	1 030
Marraskuu	2 630	1 020	1 480	130	430	390	..	1 180	1 090	..	1 020
Joulukuu	3 250	1 080	1 600	570	470	360	110	1 690	1 230	460	1 080

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 9. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2018

Kohdemaakunta	Yhteensä				Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus			Päivämatkat
	Yhteensä	Päivä- matka	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä
	1 000 matkaa										
Matkoja yhteensä	37 900	12 220	20 280	5 400	6 830	5 330	1 500	18 850	14 950	3 900	12 220
Uusimaa	6 880	2 600	3 800	480	1 220	1 110	110	3 060	2 690	370	2 600
Varsinais-Suomi	3 380	1 360	1 730	290	560	480	..	1 460	1 240	210	1 360
Satakunta	1 540	630	770	150	190	160	..	720	610	110	630
Kanta-Häme	1 030	390	560	..	170	160	..	460	400	..	390
Pirkanmaa	4 070	1 490	2 210	370	850	720	130	1 740	1 500	240	1 490
Päijät-Häme	1 450	530	800	120	180	140	..	740	660	..	530
Kymenlaakso	1 190	430	610	150	140	110	..	620	490	130	430
Etelä-Karjala	1 090	360	550	190	190	170	..	550	380	170	360
Etelä-Savo	1 800	370	1 130	310	240	210	..	1 200	920	280	370
Pohjois-Savo	2 350	710	1 250	380	300	250	..	1 330	1 000	330	710
Pohjois-Karjala	1 210	360	640	210	210	160	..	650	480	160	360
Keski-Suomi	2 410	570	1 530	300	410	370	..	1 430	1 170	260	570
Etelä-Pohjanmaa	1 820	700	900	220	220	180	..	900	720	180	700
Pohjanmaa	810	270	440	100	460	360	..	270
Keski-Pohjanmaa	460	170	220	240	180	..	170
Pohjois-Pohjanmaa	3 110	740	1 710	660	710	500	210	1 660	1 210	450	740
Kainuu	910	230	430	250	270	160	110	410	270	140	230
Lappi	2 220	270	910	1 040	800	290	500	1 160	620	540	270
Ahvenanmaa	180	..	100

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 10. Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin 2016-2018

Kohdekunta	Majoitusmuoto									Ei majoitusta
	Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat yhteensä			Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus			Päivämatkat
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2018
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa
Matkoja yhteensä	25 930	26 380	25 680	6 420	6 820	6 830	19 510	19 560	18 850	12 220
Helsinki	2 230	2 540	2 210	850	970	850	1 370	1 580	1 360	1 290
Tampere	1 480	1 580	1 430	570	720	640	910	860	790	860
Turku	960	910	960	290	330	320	670	580	640	620
Kuopio	850	850	840	310	300	230	540	550	610	440
Oulu	840	810	820	250	200	230	590	600	590	340
Jyväskylä	880	770	670	260	170	200	610	600	470	290
Pori	320	360	500	..	110	120	240	250	380	300
Kuusamo	560	370	470	300	200	240	260	170	230	..
Lappeenranta	390	290	440	110	..	120	280	210	320	180
Mikkeli	390	470	390	..	100	..	330	370	320	130
Kouvola	400	390	380	340	330	320	250
Rovaniemi	290	320	370	110	220	250	260	..
Savonlinna	310	320	350	100	110	100	220	210	250	..
Hämeenlinna	420	440	350	120	120	130	310	320	220	200
Joensuu	350	350	350	290	280	280	180
Lahti	430	430	330	..	120	..	350	310	260	360
Kittilä	230	290	290	120	170	180	100	120	110	..
Vaasa	250	280	280	..	100	..	160	180	220	150
Seinäjoki	380	290	260	300	230	200	200
Porvoo	160	220	250	130	150	190	200
Kolari	220	230	250	..	130	140	130	110	110	..
Espoo	340	240	240	290	200	210	180
Sotkamo	200	260	220	120	110	150	..	140
Lohja	190	200	220	160	170	190	120
Jämsä	180	170	210	120	130	140	..
Raasepori	160	250	210	120	200	190	..
Inari	220	180	210	100	..	140	120
Heinola	220	170	200	160	110	120	..
Pudasjärvi	190	170	200	160	120	150	..
Salo	180	260	190	150	230	160	180
Kokkola	150	200	190	130	150	150	140
Kajaani	170	210	190	140	160	110	140
Ähtäri	190	130	..
Vantaa	220	260	180	180	190	120	110
Parainen	180	150	180	160	100	140	..
Kotka	180	200	180	140	160	130	110
Pieksämäki	120	110	150	100	100	140	..
Äänekoski	..	100	150	100	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2018

Pääasiallinen kulkuväline	Yhteensä		Maksullinen majoitus ¹⁾		Ilmaismajoitus		Päivämatkat	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	37 900	100	6 830	100	18 850	100	12 220	100
Auto	30 440	80	5 370	79	14 570	77	10 490	86
Juna	3 820	10	730	11	2 370	13	720	6
Bussi	2 540	7	440	6	1 290	7	810	7
Lentokone	440	1	140	2	290	2
Laiva tai oma vene	320	1	240	1
Muu	150	1	120	1

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 12. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2012-2018

Kohdemaakunta ¹⁾	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä	6 380	6 550	5 890	6 370	6 420	6 820	6 830
Uusimaa	1 190	1 150	1 120	1 200	1 160	1 350	1 220
Varsinais-Suomi	550	510	500	590	480	530	560
Satakunta	160	160	180	110	140	210	190
Kanta-Häme	150	150	100	130	160	160	170
Pirkanmaa	790	740	590	700	730	900	850
Päijät-Häme	140	190	220	190	180	220	180
Kymenlaakso	110	130	110	120	140
Etelä-Karjala	190	170	130	190	200	180	190
Etelä-Savo	270	280	230	230	230	280	240
Pohjois-Savo	430	370	360	430	380	390	300
Pohjois-Karjala	180	220	190	210	180	180	210
Keski-Suomi	390	420	400	430	460	330	410
Etelä-Pohjanmaa	210	270	150	20	230	240	220
Pohjanmaa	120	130	100	120	100	130	..
Keski-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaa	560	580	550	610	730	570	720
Kainuu	230	280	210	240	230	190	270
Lappi	610	730	700	600	600	720	800
Ahvenanmaa

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maakuntajako noudattaa kunakin tilastovuonna voimassa ollutta jakoa.

Liitetaulukko 13.1 Yöpyymiset kotimaan vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain 2016-2018 ja niiden muutokset

Majoitusmuodot	2016	2017	Muutos (2016/2017), %	2018	Muutos (2017/2018), %
	1 000 yötä	1 000 yötä		1 000 yötä	
Yöpyymiset yhteensä	73 360	73 240	0	71 870	-2
Hotelliyöpyymiset	8 450	8 950	6	9 100	2
Vuokramökki tai vuokrattu loma-asunto, yöpyymiset	5 270	5 730	9	5 890	3
Lomakyläyöpyymiset	210	250	18	230	-5
Leirintäalueyöpyymiset	1 380	1 120	-19	1 610	45
Air bnb yöpyymiset	340	..
Muu maksullinen majoitus, yöpyymiset	210	400	91	240	-40
Laivayöpyymiset	120	26
Kulkuvälineessä yöpyymiset	1 560	1 530	-2	1 880	23
Oma mökki tai loma-asunto, yöpyymiset	14 060	13 500	-4	12 510	-7
Lomaosakeyöpyymiset	710	580	-19	630	8
Sukulaisten ja tuttavien luona yöpyymiset	39 410	39 240	0	37 470	-5
Muu maksuton majoitus, yöpyymiset	2 040	1 820	-11	1 850	1

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 13.2 Yöpyymiset ulkomaan vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain 2016-2018 ja niiden muutokset

Majoitusmuodot	2016	2017	Muutos (2016/2017), %	2018	Muutos (2017/2018), %
	1 000 yötä	1 000 yötä		1 000 yötä	
Yöpyymiset yhteensä	41 630	46 480	12	46 540	0
Hotelliyöpyymiset	23 240	25 130	8	25 960	3
Vuokramökki tai vuokrattu loma-asunto, yöpyymiset	3 700	6 320	71	4 280	-32
Lomakyläyöpyymiset	..	220	231
Leirintäalueyöpyymiset	540	270	-50	640	138
Air bnb yöpyymiset	2 490	..
Muu maksullinen majoitus, yöpyymiset	130	560	329	1 470	163
Laivayöpyymiset	2 120	1 990	-6	1 930	-3
Kulkuvälineessä yöpyymiset	280	420	50	770	83
Oma mökki tai loma-asunto, yöpyymiset	1 910	2 700	41	1 610	-40
Lomaosakeyöpyymiset	180	180	-2	150	-17
Sukulaisten ja tuttavien luona yöpyymiset	8 680	8 150	-6	6 390	-22
Muu maksuton majoitus, yöpyymiset	770	540	-31	820	54

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 14.1 Yöpyymisen sisältäneet työ- ja kokousmatkat kotimaassa päättymiskuukauden mukaan 2012-2018

Matkan päättymiskuukausi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä	4 140	3 950	3 640	3 430	3 860	3 780	3 440
Tammikuu	260	320	190	250	240	260	330
Helmikuu	430	280	310	220	360	400	190
Maaliskuu	470	340	350	350	340	330	300
Huhtikuu	390	440	330	250	310	380	320
Toukokuu	390	360	450	390	420	340	370
Kesäkuu	290	250	210	250	240	250	200
Heinäkuu	100	180	130	..	110	150	180
Elokuu	290	360	220	300	220	200	220
Syyskuu	380	360	370	280	430	390	380
Lokakuu	380	420	340	300	360	400	360
Marraskuu	510	450	420	440	580	450	340
Joulukuu	260	200	320	340	270	230	260

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ulkomaan työmatkoihin on yöpyymisen kohdemaassa sisältävien työmatkojen lisäksi laskettu työhön liittyvät risteilyt ja päivämatkat.

Liitetaulukko 14.2 Työ- ja kokousmatkat ulkomaille päättymiskuukauden mukaan 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä¹⁾	2 170	1 710	1 850	1 890	2 060	1 960	2 300
Tammikuu	200	..	100	120	..	110	120
Helmikuu	230	150	130	160	190	160	150
Maaliskuu	230	130	190	190	200	190	140
Huhtikuu	270	180	190	150	200	150	250
Toukokuu	220	150	230	210	220	220	330
Kesäkuu	140	140	150	160	170	190	240
Heinäkuu
Elokuu	130	100	..	150	120	140	200
Syyskuu	130	210	220	170	230	230	210
Lokakuu	210	230	200	170	240	200	200
Marraskuu	190	150	140	190	220	190	240
Joulukuu	160	110	150	160	180	110	140

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ulkomaan työmatkoihin on yöpyymisen kohdemaassa sisältävien työmatkojen lisäksi laskettu työhön liittyvät risteilyt ja päivämatkat.

Liitetaulukko 15. Ulkomaan työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan 2016-2018

Kohdema		Yhteensä			Matkat, joilla yövyttiin kohdemaassa			Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla			Päivämatkat (ml. päivärasteilyt)		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
		1 000 matkaa											
Matkoja yhteensä		2 060	1 960	2 300	1 780	1 680	1 980	100	180	200	240
Pohjoismaat	Yhteensä	610	620	830	490	460	600	110	170
	Norja	100	..	130	100
	Ruotsi	440	370	570	340	260	390	110
	Tanska	..	150	120	..	130
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	530	350	320	390	220	240
	Venäjä	150	120
	Viro	360	250	190	250	140	130
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	580	730	660	570	730	660
	Britannia	100	100
	Saksa	210	240	190	200	240	190
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	160	110	240	160	110	240
	Italia	100	100
Amerikka	Yhteensä	..	100	120	..	100	120
	Yhdysvallat (USA)	100	100
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	110	110

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
 Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 16. Kulkuneuvon varaukset internetissä vuonna 2018

Matkatyyppi			Kulkuneuvon varaustapa			Kulkuväline varattu
			Internetin kautta	Muuta kautta	Tuntematon	Matkat yhteensä
			Osuus matkatyyppistä, % ¹⁾			1 000 matkaa
Matkoja yhteensä			83	7	10	16 470
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	89	8	3	4 820
		Lentokone tai helikopteri	91	7	2	410
		Laiva, lautta	99	1	..	120
		Juna	70	21	9	2 890
		Tilaus- tai vuorobussi	93	6	..	1 350
	Ulkomaa	Yhteensä	88	8	4	7 260
		Lentokone tai helikopteri	94	5	1	4 160
		Laiva, lautta	82	11	7	2 920
	Työ	Kotimaa	Yhteensä	53	4	43
Lentokone tai helikopteri			59	2	40	530
Juna			59	1	40	1 250
Tilaus- tai vuorobussi			29	14	56	340
Ulkomaa		Yhteensä	80	8	12	2 180
		Lentokone tai helikopteri	83	7	10	1 750
		Laiva, lautta	70	7	23	360

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Matkoissa mukana kulkuvälineen varauksen sisältäneet kotimaan maksullisen ja ilmaisen majoituksen matkat, sekä ulkomaan päivämatkat, risteilyt ja yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat

Liitetaulukko 17. Maksullisen majoituksen varaaminen internetissä vuonna 2018

Matkatyyppi		Majoituksen varaustapa			Majoitus varattu
		Internetin kautta	Muuta kautta	Tuntematon	Matkat yhteensä
		Osuus matkatyyppistä, % ¹⁾			1 000 matkaa
Matkoja yhteensä		78	16	7	16 380
Vapaa-aika	Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	74	21	5	6 240
	Ulkomaan risteilyt, yöpymiset laivalla	79	13	7	920
	Ulkomaanmatkat, yöpymisiä kohdemaassa	88	10	3	4 620
Työ	Kotimaanmatkat	71	18	11	2 680
	Ulkomaanmatkat	74	11	15	1 910

1) Maksullisen majoituksen matkat ja risteilyt joihin oli tehty etukäteisvaraus.

Liitetaulukko 18. Yöpmisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–84-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2018

Taustatiedot	Matkustaneita						15–84-vuotias VÄESTÖ 31.12.2018 (ennakko) 1 000 henkilöä
	Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa		Ulkomaan vapaa-ajanmatkoja, yöpyminen kohdemaassa		Työmatkoja kotimaassa tai ulkomaille, yöpyminen kohdemaassa		
	1 000 henkilöä	% väestöstä	1 000 henkilöä	% väestöstä	1 000 henkilöä	% väestöstä	
HENKILÖITÄ yhteensä	2 340	52	2 350	52	1 110	25	4 492
Sukupuoli							
Mies	1 150	52	1 120	50	640	29	2 229
Nainen	1 190	53	1 230	54	470	21	2 263
Ikä							
15 - 24	320	51	350	56	617
25 - 34	430	60	430	61	230	33	706
35 - 44	430	62	420	60	320	45	699
45 - 54	400	58	420	62	300	45	681
55 - 64	420	57	380	51	180	25	731
65 - 74	290	41	270	40	693
75 - 84	364
Koulutus							
Perusaste	360	38	350	38	938
Keskiaste	830	48	850	49	340	20	1 726
Korkea-aste	1 150	63	1 140	63	710	39	1 828
Asuinalue							
Pääkaupunkiseutu	460	48	670	70	310	32	962
Muu Etelä-Suomi	490	52	500	52	260	27	958
Länsi-Suomi	840	53	790	50	340	21	1 587
Itä-Suomi	250	54	200	43	456
Pohjois-Suomi	300	58	190	36	110	21	529
Kotitaloustyyppi							
Yksinasuvat	440	40	470	43	180	17	1 097
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)	710	64	650	58	410	36	1 114
Muut kotitaloudet	1 190	52	1 230	54	520	23	2 280

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöritysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 19. Kotimaan lomamatkojen kohteen valintaan vaikuttaneita seikkoja vuonna 2018

Matkatyyppi		Motivaatio kohteen valitsemiseen % -osuus				
		Luonto	Urheilu tai liikunta	Kulttuuri tai viihde	Hyvinvointi	Ostokset
Matkoja yhteensä		27	18	21	20	11
Loma	Kotimaan päivämatkat	19	23	37	17	29
	Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	31	32	34	27	10
	Kotimaanmatkat ilmajomajoituksessa	58	21	15	38	5

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2018

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasona on keskimäärin 48 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2018

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 678	6 830	160	6 510	7 140
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 514	18 850	240	18 380	19 320
Kotimaan vapaa-ajan päivämatkat	3 162	12 220	200	11 830	12 610
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	1 784	7 380	170	7 060	7 710
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päivärasteilyt)	194	790	60	680	900
Ulkomaan vapaa-ajanrasteilyt	241	950	60	830	1 070
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 576	6 440	160	6 130	6 750
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	542	2 300	100	2 110	2 490

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2018

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	114	400	35	330	470
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	1 032	4 090	35	4 020	4 160
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	584	2 340	66	2 210	2 470
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päivärasteilyt)	233	950	55	840	1 050
Teki ulkomaan vapaa-ajanrasteilyjä	246	990	56	880	1 110
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	585	2 350	65	2 220	2 480
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	273	1 110	54	1 000	1 220

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määritellä. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm.

hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)